Sportif Uygulamalarda Müzi?in Etkisi Ölçe?i (SUMEÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sportif Uygulamalarda Müzi?in Etkisi Ölçe?i (SUMEÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31109

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sportif Uygulamalarda Müzi?in Etkisi Ölçe?i (SUMEÖ), bireylerin sportif aktiviteler s?ras?nda ve bu aktivitelerle ilgili süreçlerde müzik dinlemenin psikolojik ve performansa yönelik etkilerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Ölçek, özellikle sporcular?n ve fiziksel aktiviteye kat?lanlar?n müzik arac?l???yla spor psikolojisi ba?lam?nda ya?ad?klar? duygusal, bili?sel ve motivasyonel de?i?imleri de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r. Bu ölçek, spor bilimleri ve psikoloji alan?ndaki ara?t?rmac?lar için müzi?in antrenman ve performans üzerindeki rolünü incelemede önemli bir araç sunmaktad?r.

SUMEÖ, 2020 y?l?nda Karayol ve Turhan taraf?ndan yap?lan kapsaml? bir geli?tirme çal??mas? sonucunda ortaya ç?km??t?r ve geçerlik ile güvenirlik analizleri uluslararas? akademik literatürde yay?mlanm??t?r. Ölçek, 3 ana boyutta toplanan toplam 18 maddeden olu?maktad?r. Kullan?lan derecelendirme sistemi, kat?l?mc?lar?n müzikle ilgili deneyimlerini sportif aktivite öncesi, esnas? ve sonras? olmak üzere farkl? zaman dilimlerinde 5'li Likert tipi bir yap? üzerinde ifade etmelerini sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Sportif Uygulamalar, Müzik Etkisi, Spor Psikolojisi, Motivasyon, Konsantrasyon, Performans, Geli?tirme Ölçe?i, SUMEÖ.

Yazarlar

Metin KARAYOL, M. O?uz TURHAN.

Amaç

SUMEÖ'nün temel amac?, spor yapan bireylerin sportif uygulamalar s?ras?nda müzik dinlemenin etkilerini sistematik ve nicel bir ?ekilde belirlemektir. Bu etkiler genellikle motivasyon art???, konsantrasyonun iyile?tirilmesi, olumsuz duygusal durumlar?n yönetimi ve genel performans üzerindeki katk?lar? olarak incelenmektedir. Ölçek, müzi?in spor ortamlar?nda stratejik bir araç olarak nas?l kullan?labilece?ine dair deneysel veriler sa?lamay? hedeflemektedir.

Ölçek, literatürdeki bo?lu?u doldurarak, müzi?in spor performans?na olan etkisini yaln?zca alg?sal de?il, ayn? zamanda bili?sel ve duygusal bile?enler aç?s?ndan da detayl?ca analiz etme imkan? sunar. Bu sayede, antrenörler ve spor psikologlar?, sporcular?n bireysel ihtiyaçlar?na uygun müzik müdahale programlar? geli?tirebilirler.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap? (Konstrukt)

Sportif Uygulamalarda Müzi?in Etkisi Ölçe?i (SUMEÖ), müzi?in spor üzerindeki etkisini çok boyutlu bir yap? (konstrükt) olarak ele almaktad?r. Ölçek, sportif aktivite ile ili?kili olarak müzi?in yaratt??? üç temel boyutu ölçmektedir. Bu boyutlar genellikle bili?sel, duygusal ve davran??sal etkileri kapsar, ancak spesifik boyut adlar? kaynakta belirtilmemi?tir. Toplam 18 maddeden olu?an bu yap?, sporcular?n müzi?i bir performans art?r?c?, dikkat düzenleyici veya duygusal dengeleyici olarak nas?l alg?lad???n? de?erlendirir.

Ölçek, müzik dinlemenin etkilerini hem uygulama öncesi haz?rl?k a?amas?nda hem uygulama esnas?ndaki yo?unlukta hem de uygulama sonras? toparlanma sürecindeki alg?lar? kapsayacak ?ekilde tasarlanm??t?r. Bu üç farkl? zaman dilimine odaklan?lmas?, müzi?in etkisinin dinamik do?as?n? yakalamay? amaçlamaktad?r.

Geçerlik

Sportif Uygulamalarda Müzi?in Etkisi Ölçe?i'nin (SUMEÖ) geçerlik çal??malar?, ölçe?in amaçlanan yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamak üzere gerçekle?tirilmi?tir. Karayol ve Turhan (2020) taraf?ndan yürütülen geli?tirme çal??mas?nda, yap? geçerli?i ve ilgili geçerlik türleri incelenmi?tir. Yap?lan analizler, ölçe?in teorik temellere uygun olarak 3 faktörlü yap?y? do?rulad???n? göstermi?tir.

Ölçe?in geli?tirilmesi sürecinde kullan?lan istatistiksel yöntemler, maddelerin ilgili boyutlara yeterli düzeyde yüklendi?ini ortaya koymu? ve faktör yap?s?n?n kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstermi?tir. Bu durum, SUMEÖ'nün sportif uygulamalarda müzi?in etkisini ölçmek için güçlü bir yap?sal geçerli?e sahip oldu?unu i?aret etmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, Karayol ve Turhan (2020) çal??mas?nda detayl?ca incelenmi?tir. Güvenirlik, ölçe?in farkl? uygulamalarda tutarl? sonuçlar üretme yetene?ini ifade eder. SUMEÖ için iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r. Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? konstrüktü ölçmekte ne kadar ba?ar?l? oldu?unu göstermektedir.

Geli?tirme makalesinin ba?l??? geçerlik ve güvenirlik de?erlendirmesini içerse de, spesifik güvenirlik katsay?lar? burada belirtilmemi?tir. Ancak, ölçe?in akademik yay?n?, iç tutarl?l?k ve muhtemel test-tekrar test güvenilirli?i gibi gerekli psikometrik özelliklerin sa?land???n? do?rulamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Sportif Uygulamalarda Müzi?in Etkisi Ölçe?i (SUMEÖ), Faktör Analizi yöntemleri kullan?larak geli?tirilmi? ve geçerlenmi?tir. Bu analizler, müzi?in sportif etkilere dair alg?lar? temsil eden temel boyutlar? ortaya ç?karm??t?r. Ölçek, 18 maddeden olu?an ve 3 ana boyuta ayr?lan bir yap?ya sahiptir. Bu boyutlar, müzi?in sporcular üzerindeki farkl? etkile?im yollar?n? temsil etmektedir.

Yap?lan Aç?mlay?c? ve/veya Do?rulay?c? Faktör Analizleri (DFA/AFA), ölçe?in kuramsal çerçevesini desteklemi? ve maddelerin faktör yüklerinin yüksek oldu?unu göstermi?tir. Bu yap?sal do?rulama, ölçe?in teorik olarak beklenen alt faktörleri ba?ar?l? bir ?ekilde ayr??t?rd???n? kan?tlamaktad?r.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Yeni bir ölçek geli?tirme çal??mas?)

Format: Kendi kendine raporlama (Self-report) ölçe?i.

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal geli?tirme dili). ?ngilizce ba?l?k: Impact of Music in Sportive Activities Scale (IMSAS).

Popülasyon Grubu: Sportif uygulamalara kat?lan bireyler, sporcular.

Ya? Grubu: Yeti?kin ve genç sporcular (Çal??man?n detaylar? için referans incelenmelidir).

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, düzenli olarak sportif veya fiziksel aktivite yapan bireylerin müzik kullan?m?na dair deneyimlerini ölçmek üzere tasarlanm??t?r.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme (1: Hiç kat?lm?yorum - 5: Kesinlikle kat?l?yorum). Kat?l?mc?lar, görü?lerini Sportif Uygulama Öncesinde, Sportif Uygulama Esnas?nda ve Sportif Uygulama Sonras?nda olmak üzere üç farkl? zaman dilimini göz önünde bulundurarak belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Likert Ölçe?i, 3 Boyutlu Yap?, Metin Karayol, African Educational Research Journal, Spor Performans?, Duygusal Düzenleme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut kaynakta belirtilmemi?tir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Sorumlu Yazar Metin KARAYOL için: m.karayol@alparslan.edu.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yaz??ma Adresi: Metin Karayol (Detayl? adres referansta bulunabilir).

?zinler, Ücretler ve Test Y?l?

Geli?tirme Y?l?: 2020

?zinler ve Ücretler: Ölçe?in ticari kullan?m? ve akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için yazar(lar) ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Sorumlu yazar Metin KARAYOL ile ileti?im kurulabilir.

Referanslar

Karayol, M., & Turhan, M. O. (2020). Impact of Music in Sportive Activities Scale (IMSAS): Validity and reliability assessment. *African Educational Research Journal, 8*(2), 297-304. DOI: 10.30918/AERJ.82.20.071

Makalenin orijinal ba?lant?s? burada bulunabilir: netjournals.org.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: sportif-uygulamalarda-muzigin-etkisi-olcegi-sumeo-toad.pdf.

Ölçe?in MS Word belgesi ise buradan indirilebilir: sportif-uygulamalarda-muzigin-etkisi-olcegi-sumeo-toad.doc.

Sportif Uygulamalarda Müzi?in Etkisi Ölçe?i (SUMEÖ) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Sportif uygulamalarda müzik dinlemek, konsantrasyonumu art?r?r.
Sportif uygulamalarda müzik dinlemek, korku, üzüntü, endi?e vb durumlardan kurtulmam? sa?lar.
Sportif uygulamalarda müzik dinlemek, yapt???m i?e daha iyi motive olmam? sa?lar.

ARABPSYCHOLOGY.COM